полікультурного середовища стає необхідною умовою для збереження та просування власної культурної ідентичності на міжнародній арені [1].

Разом із тим існують і ризики культурної асиміляції. Домінування масової культури може спричинити маргіналізацію традиційних форм мистецтва, зменшення ролі народної творчості та втрату культурної пам'яті. Тому важливою є державна культурна політика, спрямована на підтримку національного продукту, розвиток освіти у сфері культури та популяризацію традицій через сучасні медіа.

Таким чином, вплив глобальної поп-культури на національні культурні традиції є складним і багатовимірним процесом. Він поєднує елементи уніфікації та різноманіття, асиміляції та відродження, стандартизації та творчого синтезу. У сучасних умовах ключовим завданням є формування балансу між відкритістю до глобальних тенденцій та збереженням культурної самобутності. Оптимальною стратегією розвитку є не ізоляція від світових процесів, а їх критичне осмислення та творча адаптація відповідно до національних потреб.

Список використаних джерел

1. Бурназова В., Гладун Є. Адаптація українського актора до полікультурного середовища: виклики, успішні стратегії та рекомендації для студентів. // *Інтеграція науки і освіти: розвиток культурних і креативних індустрій*: зб. матеріалів IV Всеукр. наук.-практ. конф. / ред.: Л. П. Макаренко, Д. С. Черняк. Київ : КНУТД, 2025. 342 с. С.71-75. URL: https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/33279

2. Бурназова В., Шнайдер А. Традиції і трансформація: збереження національного хореографічного і музичного коду в умовах глобалізації. // *Інтеграція науки і освіти: розвиток культурних і креативних індустрій*: зб. матеріалів IV Всеукр. наук.-практ. конф. / ред.: Л. П. Макаренко, Д. С. Черняк. Київ : КНУТД, 2025. 342 с. С.124-128.URL: https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/33279

3. Appadurai A. Modernity at Large: Cultural Dimensions of Globalization. Minneapolis : University of Minnesota Press, 1996. 229 p. ISBN 978-0-8166-2793-6.

4. Giddens A. The Consequences of Modernity. Stanford : Stanford University Press, 1990. 188 p. ISBN 978-0-8047-1891-2.

5. Held D., McGrew A. Globalization / Anti-Globalization. Cambridge : Polity Press, 2002. 158 p. ISBN 978-0-7456-2989-6.

6. Thompson J. B. The Media and Modernity: A Social Theory of the Media. Stanford : Stanford University Press, 1995. 322 p. ISBN 978-0-8047-2679-5.

УДК 008:338.46:316.7

МИСТЕЦТВО ЯК ФОРМА РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ВИКЛИКІВ У СУЧАСНИХ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЯХ

Раад К.З., здобувач вищої освіти
Науковий керівник: Копієвська О.Р. доктор культурології, професор,
професор кафедри сценічного мистецтва і культури
Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: креативні індустрії, мистецтво, соціокультурні виклики, війна, театр, перформанс.

Повномасштабна війна, що триває в Україні з 2022 року, дуже вплинула на культурну сферу. Багато закладів культури змушені були працювати в обмежених умовах або тимчасово призупинити діяльність. Частина митців виїхала за кордон, фінансування проєктів значно скоротилося. Проте як практика доводить: навіть у кризі культура не зникає, а адаптується й набуває нових форм. Як кажуть дослідники, «війна в Україні стала серйозним викликом для креативних індустрій та креативної економіки, але водночас сприяла їхній адаптації, інноваціям та розвитку» [1, с. 65].

Саме в умовах війни мистецтво особливо яскраво проявляє свою сутність, воно перестає бути лише естетичним вираженням і стає потужним інструментом осмислення реальності. Митці активно використовують цифрові платформи, соціальні мережі та інтерактивні формати, що дає змогу підтримувати культурне життя попри відсутність звичних умов. Цифровізація відіграє ключову роль: «цифровізація креативних індустрій у воєнний час забезпечує гнучкість, розширення аудиторії та самозайнятість митців, стаючи фактором стійкості та відновлення» [2, с. 70].

Сучасні креативні індустрії відображають ті процеси, які відбуваються в суспільстві. Йдеться про переживання війни, втрати, вимушене переселення, культурну травму і шок. Тему культурної травми розгядає детально в своїх роботах вчена Копієвська О.Р., яка наголошує виняткову роль мистецтва в питаннях відновлення та моральної підтримки [3,4].

Особливо це помітно в театрі та перформансі. Останнім часом значно зросла кількість вербатім-вистав, створених на основі реальних інтерв'ю. Вони передають живі емоції та безпосередній досвід людей, які пережили війну. У театральному процесі воєнного часу документальний театр та вербатім стали ключовими формами репрезентації культурної травми.

Такі вистави справляють сильний вплив на глядача саме завдяки щирості та відсутності прикрас. Через них мистецтво стає не просто відображенням подій, а способом їх глибокого розуміння. Крім того, активно розвиваються перформативні практики, де головним засобом

вираження є тіло. Рух і фізична присутність дозволяють передати те, що складно висловити словами, даючи глядачу можливість глибше відчути зміст твору.

Змінюється й сам простір мистецтва: вистави все частіше відбуваються поза традиційними сценами в укриттях, міських локаціях чи онлайн. Це робить культуру ближчою до реального життя людей.

Значний внесок у розвиток сектору має цифровізація. Онлайн-трансляції, відеоформати та інтерактивні проєкти розширюють аудиторію, особливо в умовах, коли фізична присутність обмежена.

Не менш важливою є міжнародна співпраця. Українські митці беруть участь у фестивалях, виставках та спільних проєктах за кордоном. Це сприяє формуванню позитивного іміджу України та привертає увагу світової спільноти до подій в нашій країні.

Попри всі труднощі, креативні індустрії поступово відновлюються: з'являються нові проєкти, активізується цифровий сектор, розвивається культурна діяльність. Водночас залишаються невирішені проблеми нестача фінансування, емоційне вигорання митців, безпекові ризики та відтік кадрів. Дослідники підкреслюють, що «креативний сектор демонструє резильєнтність, але потребує системної підтримки для подолання викликів війни та інтеграції з ЄС» [5].

Важливо, що мистецтво не просто фіксує проблеми, а створює простір для діалогу. Глядачі впізнають себе в образах, співпереживають і переосмислюють власний досвід. Таким чином, мистецькі практики сьогодні виконують не лише культурну, а й соціальну функцію.

Отже, у сучасних умовах мистецтво виконує значно ширшу роль, ніж раніше. Воно допомагає суспільству осмислювати складні події, підтримує людей емоційно та створює простір для діалогу. Креативні індустрії, попри всі виклики, продовжують розвиватися і можуть стати одним із ключових чинників відновлення України.

Список використаних джерел

1. Безугла Л.С., Лазакович І.І. Креативні індустрії та креативна економіка: досвід України в умовах війни. *Економіка та суспільство.* 2024. № 63. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-30.

2. Дульська І.В. Роль цифровізації креативних індустрій у воєнний час і в період післявоєнного відновлення України. *Економіка України.* 2024. № 7 (752). С. 70–93. URL: https://doi.org/10.15407/economyukr.2024.07.070.

3. Копієвська О.Р. Еволюція поняття «травматичний досвід»: культурологічний аспект. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2024. № 3. С. 3–13.

4. Копієвська О. Р. Проблематизація травми у європейському науковому дискурсі кінця XIX – початку XX ст.: культурно-історичний

контекст. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2023. № 1. С. 3–8

5. Харчук О., Пахота Н. Виклики та перспективи розвитку креативних і культурних індустрій України в умовах війни. *Актуальні питання гуманітарних наук.* 2025. Вип. 88. Т. 2. URL: https://aphn-journal.in.ua/archive/88_2025/part_2/50.pdf.

СИНЕРГІЯ ТЕАТРАЛЬНОГО ТА ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА У СИСТЕМІ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ ТА СУЧАСНИХ СЦЕНІЧНИХ ПРАКТИКАХ

Степаненко М.С., аспірант
Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: креативні індустрії, театральне мистецтво, хореографічне мистецтво, сценічні практики, культурний туризм, перформативність, пластична драматургія, міждисциплінарність, сценічна комунікація, художня взаємодія.

Сучасний етап розвитку культури характеризується активізацією інтеграційних процесів між різними видами мистецтва, що зумовлює формування нових моделей художнього мислення та трансформацію традиційних сценічних форм [1]. У контексті розвитку креативних індустрій ці процеси набувають особливого значення, оскільки мистецтво стає не лише сферою творчості, а й важливим ресурсом економічного розвитку.

Театральне та хореографічне мистецтво є одними з найбільш взаємопов’язаних сфер, оскільки обидва базуються на тілесній природі вираження та безпосередній взаємодії з глядачем [2]. У сучасних умовах їх взаємодія виходить за межі традиційного сценічного простору та активно інтегрується у сферу креативних індустрій, зокрема у фестивальний рух, культурні події та туристичні практики.

Переосмислення ролі хореографії у театрі пов’язане зі зміною художніх пріоритетів. Якщо раніше танець виконував допоміжну функцію, то сьогодні він виступає як самостійний засіб вираження [2]. Рух дозволяє передавати складні емоційні стани та смисли, що робить його універсальним інструментом сценічної комунікації.

Особливого значення набуває поняття «пластична драматургія», яке передбачає побудову сценічної дії через рух, ритм і просторову композицію [3]. Такий підхід формує нову сценічну мову, де актор і танцівник працюють у єдиному художньому полі.

Взаємодія театру і хореографії яскраво проявляється у фізичному театрі, де тіло виконавця стає основним носієм змісту, а рух — головним засобом вираження [2]. Це розширює професійні можливості митця та